

ต้นทุนการผลิตใบยาสูบ

ในการผลิตใบยาสูบทั้ง 3 พันธุ์ จะเห็นได้ว่า พันธุ์เวอร์จิเนียมีสภาพการผลิต 3 ลักษณะ คือ ใบยาที่ชาวไร่รมเอง ใบยาจากผู้รมอิสระ และใบยาจากผู้รมสรรพสามิต ซึ่งใบยาจากผู้รมสรรพสามิตจะมีวิธีการผลิตเช่นเดียวกับผู้รมอิสระ คือ เพาะกล้าให้ชาวไร่ไปปลูกแล้วรับซื้อใบยาสดมารม แต่ผู้รมสรรพสามิตจะไม่ได้โควตาจากโรงงานยาสูบจะส่งขายให้บริษัทส่งออกอย่างเดียว ส่วนใบยาพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช มีสภาพการผลิตลักษณะเดียว คือ ใบยาที่ชาวไร่รมเอง ดังนั้นใบยาที่โรงงานยาสูบรับซื้อจะมาจากใบยาที่ชาวไร่รมเอง (ทั้ง 3 พันธุ์) และใบยาจากผู้รมอิสระ (เฉพาะพันธุ์เวอร์จิเนีย)

ในการศึกษาต้นทุนการผลิตใบยาสูบ จะศึกษาเฉพาะใบยาที่ชาวไร่รมเองเท่านั้น เพราะถ้าเป็นใบยาจากผู้รมอิสระชาวไร่จะได้รับผลตอบแทนในรูปของใบยาสด ซึ่งต่ำกว่าใบยาแห้งมาก และใบยาจากผู้รมอิสระมีเพียงพันธุ์เวอร์จิเนียเท่านั้น ข้อมูลที่ใช้ศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรผู้ผลิตยาสูบแต่ละพันธุ์ พันธุ์ละ 20 ราย และเป็นเกษตรกรที่ได้รับโควตาจากโรงงานยาสูบในปีการเพาะปลูก 2527/2528 เกษตรกรที่ถูกสอบถามเป็นเกษตรกรที่อยู่ในความดูแลของสถานียาสูบสังกัดสำนักงานไร่ยาสูบในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

- ใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียสอบถามเกษตรกรผู้ผลิตที่ตำบลบ้านโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย สถานีใบยาสูบ คือ สถานีโพนสา ขึ้นกับสำนักงานไร่ยาสูบหนองคาย
- ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ สอบถามเกษตรกรผู้ผลิตที่ตำบลกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม สถานีใบยาสูบคือสถานีนาทม ขึ้นกับสำนักงานไร่ยาสูบนครพนม
- ใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช สอบถามเกษตรกรผู้ผลิตที่ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สถานีใบยาสูบคือสถานีบ้านเขวาสี ขึ้นกับสำนักงานไร่ยาสูบบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

เหตุผลที่เลือกสอบถามเกษตรกรผู้ผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย พันธุ์เบอร์เลย์ และพันธุ์เตอร์กิช ที่อยู่ในความดูแลของสถานียาสูบดังกล่าวข้างต้น เพราะเกษตรกรบริเวณสถานี เหล่านี้ อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง ทำให้มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน และบริเวณดังกล่าวนี้เกษตรกรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

แผนภาพที่ 4.1 สถานียาพิษสา สำนักงานไร่ยาสูบจังหวัดหนองคาย

แผนภาพที่ 4.2 สถานีขยายนาทาม สำนักงานไร่ยาสูบจังหวัดนครพนม

4.1 ต้นทุนการผลิตใบยาสูบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ต้นทุนการผลิตใบยาสูบทั้ง 3 พันธุ์ แยกตามลักษณะที่ต้นทุนนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตได้ 2 ประเภท คือ

ก. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะแปรเปลี่ยนไปในอัตราส่วนเดียวกันกับปริมาณการผลิต

ข. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นจำนวนคงที่สำหรับปริมาณการผลิตจนถึงระดับหนึ่งภายในระดับการผลิตนั้นไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะมีจำนวนคงที่ ดังนั้นต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยผลิตของค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะลดลงเมื่อปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น และในทางกลับกัน ต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยผลิตจะสูงขึ้นเมื่อปริมาณการผลิตลดลง^{1/}

ต้นทุนในการผลิตใบยาสูบทั้ง 3 พันธุ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะที่คล้ายกันจะแตกต่างกันในเรื่องต้นทุนการบ่มเท่านั้น ต้นทุนการผลิตแบ่งได้ตามประเภทต้นทุนดังนี้

4.1.1 ต้นทุนผันแปร (Variable Cost)

หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการผลิตยาสูบตั้งแต่การเตรียมกล้า การปลูกในไร่ การเก็บเกี่ยว และขนส่งเข้าโรงบ่ม การบ่มใบยา การบรรจุกระสอบ และการขนไปจำหน่าย ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

---

^{1/} เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ศาสตราจารย์, การบัญชีต้นทุน, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สิงหาคม 2525. หน้า 16

4.1.1.1 ค่าแรงงาน

ในการผลิตใบยาทั้ง 3 พันธุ์ ได้แยกตามขั้นตอนในการผลิตเป็นการเตรียมกล้า การปลูก การเก็บเกี่ยว การบ่มใบยาและบรรจุกระสอบ ซึ่งมีการใช้แรงงานในครอบครัวเป็นส่วนมาก จะมีบางกรณีเท่านั้นที่ต้องจ้างเครื่องจักรหรือแรงงานรับจ้าง เช่น การไถที่ และการฉีดยาฆ่าแมลง อัตราค่าแรงจะประเมินตามอัตราค่าจ้างเป็นรายวัน (8 ชั่วโมง) และค่าแรงงานของเกษตรกรในท้องถิ่น ค่าแรงงานตั้งแต่การเตรียมดินเพาะกล้าจนถึงการขนใบยาออกจากโรงบ่มเพื่อบรรจุ สามารถแยกรายละเอียดได้ดังนี้

- ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า เป็นค่าใช้จ่ายตั้งแต่การเตรียมดิน การดูแลรดน้ำ และการฉีดยา เพื่อที่จะให้ได้ต้นกล้ายาสูบที่สมบูรณ์ ประกอบไปด้วยแรงงานในครัวเรือนเป็นส่วนมาก

- ค่าแรงงานในการปลูก เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปลูกยาสูบในไร่ ซึ่งประกอบไปด้วย ค่าแควดางที่ ค่าไถที่ ค่าซุกหลุม ค่าปลูก ค่าปลูกซ่อม ค่าฉีดยา ค่าดูแลรดน้ำและให้ปุ๋ย และค่าตอนยอด

- ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งเข้าโรงบ่ม เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหลังจากต้นยาสูบในไร่เริ่มสุกพอที่จะเก็บเกี่ยวมาทำการบ่ม ซึ่งการเก็บใบยาจะเริ่มจากใบยาตอนโคนต้นจนหมดไร่แล้วถึงเก็บใบยากกลางและใบยายอด

- ค่าแรงงานในการขนใบยาออกจากโรงบ่ม เพื่อบรรจุกระสอบ พร้อมทั้งเย็บกระสอบและป้าย

4.1.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร

เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการปลูก การเก็บ และการบ่มใบยาสูบ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินทั้งสิ้น^{1/} ได้แก่

^{1/} ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน หมายถึงค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายเงินสดออกไป เช่น ค่าแรงงานที่จ้าง ค่าปุ๋ย ค่ากระสอบ เป็นต้น ซึ่งต่างจากค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินคือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินเกิดจากการประเมินค่า ไม่ได้นำเงินสดออกไปจ่าย เช่น ค่าแรงงานในครัวเรือน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น

- ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้าและในไร่ ประกอบไปด้วยค่าปุ๋ย
ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าผ้าคลุมแปลงเพาะ ค่าน้ำมันสูบน้ำเข้าไร่

- ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ วัสดุที่ใช้ในการบ่มใบยาทั้ง 3
พันธุ์แตกต่างกันเพียงบางส่วนตามกรรมวิธีการบ่ม เช่น ใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย บ่มด้วยไอร้อน
วัสดุที่ใช้ในการบ่มคือฟืน ส่วนวัสดุอื่นที่ใช้ในการบ่มและบรรจุคล้ายกับใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์และ
พันธุ์เตอร์กิช ได้แก่ ค่าไม้เสียบใบยา ค่าป้าย ค่ากระสอบ ค่าเชือก และค่าเช็ม

4.1.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

หมายถึง ต้นทุนการผลิตในส่วนที่นอกเหนือไปจากค่าแรงและค่า
วัสดุ เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการผลิตเป็นส่วนรวม^{1/} ซึ่งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการผลิตใบยาสูบ
ได้แก่ ค่าขนปุ๋ย ค่าใบอนุญาต ค่าซ่อมโรงบ่ม นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในการขาย (ค่าขนส่ง)
และดอกเบี้ย เงินลงทุน ซึ่งคิดจากอัตราดอกเบี้ย 15% อันเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปี 2527/2528 และเงินต้นที่นำมาคำนวณได้มาจากค่าแรง
รวมกับค่าวัสดุการเกษตรและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ยกเว้นดอกเบี้ยเงินลงทุน) ส่วนระยะเวลาที่คิดคือ
5 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาตั้งแต่การเตรียมกล้าจนถึงบ่มออกมาเป็นใบยาแห้งและส่งขายให้
สถานียาสูบ

4.1.2 ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost)

หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วมีจำนวนคงที่ไม่ว่าจะมีการผลิตยาสูบเพิ่ม
มากขึ้นหรือน้อยลงภายในระดับการผลิตระดับหนึ่ง ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ ได้แก่

4.1.2.1 ค่าใช้ที่ดิน

คำนวณจากอัตราราคาเช่าที่ดินต่อไร่ ซึ่งถ้าเป็นที่ดินของตนเองจะ
ประเมินค่าเช่าเท่ากับราคาตลาด ค่าใช้ที่ดินจะได้จากการนำอัตราค่าเช่าที่ดินต่อไร่คูณกับจำนวน
ไร่ที่มีอยู่ ส่วนมากที่ดินที่ใช้จะเป็นของเกษตรกรเอง

^{1/} เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ศาสตราจารย์, การบัญชีต้นทุน, กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สิงหาคม 2525. หน้า 97

4.1.2.2 ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร

คำนวณโดยวิธีเส้นตรง (Straight-Line Method) นั่นคือ

ราคาทุน - มูลค่าซาก ซึ่งค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรนี้แบ่งเป็น ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์
อายุการใช้งาน

ที่ไม่มีมูลค่าซาก และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ที่มีมูลค่าซาก มูลค่าซากได้จากการประเมินมูลค่าอุปกรณ์
เมื่อสิ้นอายุการใช้งาน ส่วนอายุการใช้งานของอุปกรณ์ได้จากการสอบถามจำนวนปีที่ใช้อุปกรณ์นั้น
มาแล้ว รวมกับจำนวนปีที่คาดว่าจะใช้งานได้ อีก อุปกรณ์ที่ไม่มีมูลค่าซาก ได้แก่ เชือก ดั้งรถน้ำ
และสายยาง ส่วนอุปกรณ์ที่มีมูลค่าซาก ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา โรบ่ม รถชนของ มีด
จอบ และเสียม

4.1.2.3 ค่าภาษีที่ดิน

คำนวณจากอัตราภาษีที่ดินต่อไร่คูณด้วยจำนวนไร่ที่มีอยู่

ส่วนประกอบต้นทุนการผลิตใบยาสูบทั้ง 3 พันธุ์ จะแสดงสรุปได้ดังนี้

1. ต้นทุนผันแปร (1.1 + 1.2 + 1.3)	<u>XXX</u>
1.1 ค่าแรงงาน (1.1.1 + 1.1.2 + 1.1.3 + 1.1.4)	<u>XXX</u>
1.1.1 ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า	XXX
- ค่าแรงงานในการเตรียมดิน	XX
- ค่าดูแลรดน้ำ	XX
- ค่าแรงงานฉีดยา	XX
1.1.2 ค่าแรงงานในการปลูก	XXX
- ค่าแผ้วถางและไถที่	XX
- ค่าซุกหลุมและปลูก	XX
- ค่าปลูกซ่อม	XX
- ค่าใส่ปุ๋ยและพรวนดิน	XX
- ค่าฉีดยา	XX

	- ค่าตอนยอด ^{1/}	XX	
	- ค่าให้น้ำในไร่	XX	
1.1.3	ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งเข้าโรงบ่ม		XXX
	- ค่าแรงงานเก็บใบยาสูบ	XX	
	- ค่าแรงงานในการขนใบยาสูบเข้าบ้าน	XX	
	- ค่าแรงงานในการเสียบใบยา ^{2/}	XX	
	- ค่าแรงงานขนใบยาขึ้นโรงบ่ม ^{3/}	XX	
1.1.4	ค่าแรงงานในการขนใบยาออกจากโรงบ่ม		XXX
1.2	ค่าวัสดุการเกษตร (1.2.1 + 1.2.2 + 1.2.3)		<u>XXX</u>
1.2.1	ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า	XX	
	- ค่าปุ๋ย	XX	
	- ค่ายาปราบศัตรูพืช	XX	
	- ค่าผ้าคลุมแปลง	XX	
1.2.2	ค่าวัสดุในไร่		XXX
	- ค่าปุ๋ยผสม	XX	
	- ค่าปุ๋ยเร่ง	XX	
	- ค่ายาปราบศัตรูพืช	XX	
	- ค่าน้ำมันสูบน้ำเข้าไร่	XX	

---

^{1/} ค่าตอนยอดของใบยาพันธุ์เตอร์กิชไม่มี

^{2/} ค่าแรงงานในการเสียบใบยาของใบยาพันธุ์เตอร์กิชเป็นค่าแรงงานในการร้อยเป็นพวง

^{3/} ค่าแรงงานในการขนใบยาขึ้นโรงบ่มเป็นของใบยาพันธุ์เวอร์จิเนีย เพราะเป็นใบยาที่บ่มด้วยไอร้อนต้องสร้างโรงบ่ม ส่วนพันธุ์เบอร์เลย์บ่มด้วยอากาศซึ่งบ่มได้ที่บ้าน และพันธุ์เตอร์กิชบ่มด้วยแดด

1.2.3	ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ	XXX
	- ค่าฟืน ^{1/}	XX
	- ค่าไม้เสียบใบยา ^{2/}	XX
	- ค่าป้าย	XX
	- เชือกเย็บกระสอบ	XX
	- กระสอบ	XX
	- เชื้อ	XX
1.3	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (1.3.1+1.3.2+1.3.3+1.3.4+1.3.5)	<u>XXX</u>
1.3.1	ค่าขนบ่	XX
1.3.2	ค่าใช้จ่ายในการขาย (ค่าขนส่ง)	XX
1.3.3	ค่าใบอนุญาต	XX
1.3.4	ค่าซ่อมโรงบ่ม ^{3/}	XX
1.3.5	ดอกเบี้ยเงินลงทุน ^{4/}	XX
2.	ต้นทุนคงที่ (2.1 + 2.2 + 2.3)	<u>XXX</u>
2.1	ค่าเช่าที่ดิน	XX
2.2	ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร	XX
2.3	ค่าภาษีที่ดิน	XX

^{1/}ค่าฟืนเป็นของใบยาพันธุ์เวอร์จิเนียเท่านั้นเพราะเป็นใบยาที่บ่มด้วยไอร้อน

^{2/}ค่าไม้เสียบใบยาของใบยาพันธุ์เตอร์กิช เป็นค่าเชือกในการร้อยใบยาเป็นพวงและค่าไม้ทำราวแขวน

^{3/}ค่าซ่อมโรงบ่มเป็นของใบยาพันธุ์เวอร์จิเนีย

^{4/}ดอกเบี้ยเงินลงทุนคำนวณจากเงินต้น × อัตราดอกเบี้ย × ระยะเวลา

- เงินต้นได้จากค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ยกเว้นดอกเบี้ยเงินลงทุน)

- อัตราดอกเบี้ยคือร้อยละ 15 ต่อปี เป็นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีเพาะปลูก 2527/2528

- ระยะเวลาคือ 5 เดือนเป็นระยะเวลาตั้งแต่เตรียมกล้าจนถึงบ่มและส่งขายให้สถานี (ก.ย. - ก.พ.)

3. ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น (1 + 2)	<u>XXXXX</u>
4. ต้นทุนการผลิตใบยาแห้งต่อไร่ ($\frac{\text{ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนไร่}}$)	XXX
5. ต้นทุนการผลิตใบยาแห้งต่อกิโลกรัม ($\frac{\text{ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น}}{\text{จำนวนผลผลิตใบยาแห้งทั้งหมด}}$)	XXX

4.2 การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียเป็นใบยาสูบที่ให้ผลผลิตและผลตอบแทนสูง เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนิยมปลูกกันมาก ซึ่งในปีการเพาะปลูก 2527/2528 มีเกษตรกรที่ปลูกใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียเฉลี่ยรายละ 8.95 ไร่ ได้ผลผลิตใบยาแห้งเฉลี่ยรายละ 2,729.20 กิโลกรัม มีต้นทุนการผลิตใบยาแห้งทั้งสิ้น 68,652.90 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 7,670.72 บาท หรือคิดเป็นต้นทุนการผลิตใบยาแห้งต่อกิโลกรัมเฉลี่ยกิโลกรัมละ 25.15 บาท โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

4.2.1 ต้นทุนผันแปร

ได้แก่ ค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งรวมแล้วมีจำนวน 45,901.78 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 16.82 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 5,128.69 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.86 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดต้นทุนผันแปรมีดังนี้

4.2.1.1 ค่าแรงงาน

แบ่งเป็นค่าแรงงานตั้งแต่การเตรียมกล้าจนถึงการขนใบยาออกจากโรงบ่มและบรรจุ แรงงานที่ใช้ทั้งแรงงานในครัวเรือนและแรงงานที่จ้าง ซึ่งอัตราค่าแรงเฉลี่ยประมาณ 45 บาทต่อวัน ระยะเวลาในการทำงาน 1 วันเท่ากับ 8 ชั่วโมง (Man Day Hour) ค่าแรงในการปลูกใบยาพันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวน 18,835.90 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 2,104.57 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.44 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าแรงมีดังนี้

- ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า ซึ่งรวมถึงการเตรียมดิน การดูแลรดน้ำ และการฉีดยาปราบศัตรูพืช ในแปลงเพาะกล้ายาสูบมีจำนวน 544.21 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 60.81 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.79 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการปลูก มีการใช้เครื่องจักรคือรถแทรกเตอร์ช่วยไถ่ดวงและไถ่ที่ก่อนที่จะนำต้นกล้ายาสูบมาลง ค่าจ้างรถแทรกเตอร์โดยเฉลี่ยไร่ละ 100 บาท เมื่อไถ่ดวงและไถ่ที่แล้วก็ทำการขุดหลุมและนำต้นกล้ายาสูบมาปลูก พร้อมทั้งมีการพรนดินให้ปุ๋ย ให้น้ำ ตอนยอด และฉีดยา ถ้ามีต้นกล้าตายบางส่วนก็จะทำการปลูกซ่อม ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นส่วนมาก ยกเว้นการฉีดยาปราบศัตรูพืชที่เกษตรกรส่วนใหญ่จะจ้างแรงงานภายนอก ซึ่งจะมีอัตราค่าจ้างสูงกว่าอัตราค่าแรงในครอบครัวประมาณ 5-10 บาท ค่าแรงงานในการปลูกต้นยาสูบในไร่มีจำนวน 9,769.53 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 1,091.57 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.23 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งเข้าโรงต้ม เมื่อต้นยาสูบเจริญเติบโตจนใบยาแก่พอที่จะเก็บได้ เกษตรกรก็จะทำการเก็บใบยาที่สุกเต็มที่แล้วโดยเก็บจากใบยาต้นต้นขึ้นไปหาใบยายอด นำใส่รถเข็นจากไร่เข้าบ้าน ทำการเสียบใบยาเป็นไม้ ๆ แล้วจึงนำเข้าโรงต้ม ซึ่งแรงงานที่ใช้เป็นแรงงานในครัวเรือน ค่าแรงงานมีจำนวน 3,872.26 บาทต่อฟาร์ม หรือเฉลี่ยไร่ละ 432.65 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.64 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการขนใบยาออกจากโรงต้มและบรรจุ เมื่อใบยาต้มได้แห้งสนิทแล้ว ก็จะทำการขนใบยาแห้งนั้นออกมากอง แก้มคอกจากไม้เสียบ คัดใบยาเป็นชั้น เป็นยาสูง ยากลาง และยาคำ เมื่อคัดได้แต่ละชั้นใบยาแล้ว ก็จะทำการอัดเบลด เย็บ-กระสอบและป้าย กระสอบหนึ่งบรรจุเฉลี่ย 70 กิโลกรัม แรงงานในส่วนนี้มีทั้งแรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้างซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4,649.90 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 519.54 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.77 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.2.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร

ประกอบด้วยค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า ค่าวัสดุในไร่และค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ วัสดุที่ใช้ส่วนใหญ่ได้แก่ ปุ๋ยผสม ปุ๋ยเร่ง ยาปราบศัตรูพืช ป้ายติดกระสอบ เป็นต้น วัสดุเหล่านี้เป็นวัสดุสิ้นเปลือง กล่าวคือ ใช้แล้วหมดไป ค่าวัสดุที่ใช้ในการทำไร่ยาสูบ พันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวน 23,212.57 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 2,593.98 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 33.81 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดวัสดุต่าง ๆ มีดังนี้

- ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า มีการใช้ผ้าคลุมแปลงเพาะโดยมีไม้รองรับผ้าคลุมแปลง ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้ฝนมาทำความเสียหายแก่เมล็ดหรือต้นกล้าที่ยังอ่อน และแปลงเพาะที่ใช้ผ้าคลุมแปลงนี้จะต้องใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชด้วย ซึ่งค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้ามีจำนวน 2,003.30 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 228.83 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.92 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าวัสดุในไร่ เมื่อย้ายต้นกล้ามาปลูกในไร่ จะมีการให้ปุ๋ยทั้งปุ๋ยผสมและปุ๋ยเร่ง มีการฉีดยาปราบศัตรูพืช มีการให้น้ำในไร่ โดยใช้เครื่องสูบน้ำซึ่งอาจจะเป็นของเกษตรกรเอง หรือยืมจากเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องสูบน้ำก็ต้องมีการใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิง ดังนั้นค่าวัสดุในไร้นอกจากปุ๋ยผสม ปุ๋ยเร่ง ยาปราบศัตรูพืช ยังมีน้ำมันที่ใช้ในการสูบน้ำเข้าไร่ ซึ่งวัสดุทั้งหมดนี้มีจำนวน 8,398.27 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 938.35 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.23 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ เมื่อมีการเก็บใบยาสูบที่แก่พอที่จะบ่มได้แล้ว ก็จะนำใบยาสูบเหล่านั้นมาเสียบกับไม้เสียบใบยา การบ่มใบยาพันธุ์เวอร์จิเนียเป็นการบ่มด้วยไอร้อน (Flue-Cured) วัสดุที่สำคัญในการบ่มคือฟืน ซึ่งเกษตรกรจะซื้อเป็นรถ รถคันหนึ่งจะบรรทุกฟืนได้ 10 คิวบิกเมตร คิวบิกเมตรละ 250 บาท เฉลี่ยรถละ 2,500 บาท และฟืน 1 รถใช้บ่มใบยาเฉลี่ย 1.5 เตา การบ่มใบยา 1 เตาจะได้ผลผลิตใบยาแห้งโดยเฉลี่ย 270 กิโลกรัม เมื่อได้ใบยาแล้วก็จะทำการบรรจุใส่กระสอบ เย็บปิดด้วยเชือก และติดป้ายบอกพันธุ์ใบยา และประเภทใบยาว่าเป็นยาสูง ยากลาง หรือยาต่ำ วัสดุที่ใช้ในการบ่มและบรรจุนี้มีจำนวน 12,811.00 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 1,431.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.66 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.2.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ได้แก่ ค่าขมปุ๋ยจากสถานียาสูบมายังไร่ยาสูบ ค่าใช้จ่ายในการ-
 ขยาย โดยใช้แรงงานในครัวเรือนเช่นรถสามล้อที่ใช้ในการขนส่งของต่าง ๆ รวมทั้งการขมปุ๋ย
 และการขนใบยาสูบไปขายที่สถานียาสูบด้วย นอกจากนี้ยังมีค่าใบอนุญาตให้เพาะปลูกยาสูบจาก
 กรมสรรพสามิต ค่าซ่อมโรงบ่มและดอกเบี้ยเงินลงทุน ซึ่งดอกเบี้ยเงินลงทุนคิดในอัตราดอกเบี้ย
 เงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ประจำปี 2527/2528 ในอัตรา 15% ต่อปี ค่าใช้
 จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในการปลูกใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย มีจำนวน 3,853.32 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ย
 ไร่ละ 430.54 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.61 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.2.2 ต้นทุนคงที่

ได้แก่ ค่าใช้ที่ดิน ซึ่งประเมินจากอัตราการเช่าที่ดินต่อไร่ ถ้าเป็นที่ดินของ
 ตนเองก็ให้ประเมินเท่ากับราคาตลาด อัตราการเช่าที่ดินในการทำไร่ยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียเฉลี่ย
 ไร่ละ 2,000 บาท นอกจากนี้ยังมีค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร และค่าภาษีที่ดิน มี
 จำนวนรวมทั้งสิ้น 22,751.12 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 8.33 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ
 2,542.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.14 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

สรุปต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้
 จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกจำนวน 20 ราย ที่อยู่ในความดูแลของสถานี
 ยาสูบบ้านโพธิ์สา สำนักงานไร่ยาสูบหนองคาย แสดงให้เห็นตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สรุปต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปีการเพาะปลูก 2527/2528
จำนวนตัวอย่าง 20 ราย

หน่วย : บาทต่อฟาร์ม
บาทต่อไร่
ร้อยละ

	รวมทุกฟาร์ม	เฉลี่ยต่อฟาร์ม	เฉลี่ยต่อไร่	ร้อยละ
เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	179	8.95		
จำนวนผลผลิตยาแห้ง (กิโลกรัม)	54,584	2,729.20		
ต้นทุนผันแปร (บาท)				
1. ค่าแรงงาน:				
1.1 ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า	10,884.21	544.21	60.81	
1.2 ค่าแรงงานในการปลูก	195,390.50	9,769.53	1,091.57	
1.3 ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งเข้าโรงบ่ม	77,445.20	3,872.26	432.65	
1.4 ค่าแรงงานในการขนใบยาออกจากโรงบ่มและบรรจุ	<u>92,998.02</u>	<u>4,649.90</u>	<u>519.54</u>	2,104.57
2. ค่าวัสดุการเกษตร:				
2.1 ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า	40,065.90	2,003.30	223.83	
2.2 ค่าวัสดุในไร่	167,965.34	8,398.27	938.35	
2.3 ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ	<u>256,220.07</u>	<u>12,811.00</u>	<u>1,431.40</u>	2,593.58
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ				
	<u>77,066.47</u>	<u>3,853.32</u>	<u>430.54</u>	5.61
	918,035.71	45,901.78	5,128.69	66.86
ต้นทุนคงที่ (บาท)	<u>455,022.31</u>	<u>22,751.12</u>	<u>2,542.02</u>	33.14
ต้นทุนการผลิตใบยาแห้งทั้งสิ้น (บาท)	<u>1,373,058.02</u>	<u>68,652.90</u>	<u>7,670.71</u>	100.00
ต้นทุนการผลิตใบยาแห้งต่อกิโลกรัม (บาท)	<u>25.15</u>			

4.3 การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณการเพาะปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์น้อยกว่ายาสูบพันธุ์อื่น ๆ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยมีเฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น กล่าวคือพื้นที่ที่จะใช้ทำการเพาะปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์จะต้องเป็นดินร่วนปนทรายไม่มีเกลือ ระบายน้ำได้ดี และมีน้ำพอเพียง ซึ่งสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมคือบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ในปีการเพาะปลูก 2527/2528 โรงงานยาสูบจัดสรรไร่ให้เกษตรกรปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เฉลี่ยรายละ 1.225 ไร่ ได้ผลผลิตใบยาแห้งเฉลี่ยรายละ 363.10 กิโลกรัม ต้นทุนการผลิตใบยาแห้งทั้งสิ้น 8,622.25 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 7,038.58 บาท หรือคิดเป็นต้นทุนการผลิตใบยาแห้งเฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.75 บาท ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.3.1 ต้นทุนผันแปร

ได้แก่ ค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งรวมแล้วมีจำนวน 7,090.88 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 5,788.48 บาท หรือ 19.53 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 82.24 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดต้นทุนผันแปรมีดังนี้

4.3.1.1 ค่าแรงงาน

เป็นค่าแรงงานตั้งแต่การเตรียมกล้า การปลูกในไร่ การขนเข้าโรงบ่ม ตลอดจนจนถึงการขนใบยาออกจากโรงบ่มและบรรจุ แรงงานที่ใช้เป็นแรงงานในครัวเรือนส่วนมาก ซึ่งอัตราค่าแรงเฉลี่ยประมาณ 40 บาทต่อวัน ค่าแรงในการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์มีจำนวน 4,026.71 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 3,287.11 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.70 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดต้นทุนค่าแรงมีดังนี้

- ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า เริ่มตั้งแต่การเตรียมดินก่อนที่จะหว่านเมล็ดยาสูบ การดูแลรดน้ำ และการฉีดยาปราบศัตรูพืชในแปลงเพาะกล้า รวมทั้งสิ้นมีจำนวน 174.85 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 142.74 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.03 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการปลูก มีวิธีการปลูกคล้ายกับไผ่พันธุ์เวอร์จิเนีย การเตรียมดินใช้แรงงานคนและสัตว์มากกว่าเครื่องจักร เนื่องจากเนื้อที่ในการเพาะปลูกโดยเฉลี่ยแล้วมีจำนวนน้อยกว่าการปลูกไผ่พันธุ์เวอร์จิเนีย เมื่อแผ้วถางไร่ที่แล้วก็จะนำต้นกล้ามาปลูกโดยขุดหลุมให้เป็นระยะห่างระหว่างต้น 60 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างแถว 1 เมตร หลังจากนำต้นกล้าปลูกในหลุมที่ขุดแล้ว ก็จะทำการพรุนดิน ใ้ปุ๋ย ใ้หน้า ตอนยอด และฉีดยาปราบศัตรูพืช ถ้าต้นกล้าตายเป็นจำนวนมากก็จะทำการปลูกซ่อม ขึ้นตอนเหล่านี้ใช้แรงงานในครัวเรือน มีจำนวนทั้งสิ้น 2,070.97 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 1,690.59 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.02 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งไผ่เข้าโรงบ่ม เมื่อต้นยาสูบเจริญเติบโตพอที่จะเริ่มเก็บไผ่ได้ คือไผ่มีสีดอกกะดังงอมเหลืองขอบใบน้ เกษตรกรผู้ปลูกก็จะทำการเก็บไผ่มาบ่ม โดยนำใส่รถเข็นเข็นจากไร่เข้าบ้าน นำไผ่มาเสียบเป็นไม้ ๆ โดยไม่ให้แน่นเกินไป แล้วนำไปบ่มที่ได้ฤบ้บ้าน ขณะเดียวกันก็ได้ทำการตัดต้นมาบ่มโดยใช้ตะปูขนาด $2\frac{1}{2}$ นิ้ว ตอกทำมุม 45 องศา เป็นขอเกาะกับไม้ในการบ่มที่ได้ฤบ้บ้านเช่นกัน แรงงานที่ใช้ในขั้นตอนนี้เป็นแรงงานในครัวเรือน มีจำนวนทั้งสิ้น 660.73 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 539.37 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.66 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการขนไผ่ออกจากโรงบ่มและบรรจุ การขนไผ่ออกจากโรงบ่มควรปฏิบัติเมื่อมีแสงแดดแล้ว สภาพของไผ่ต้องไม่ชื้น ไม่กรอบเกินไป เมื่อขนไผ่ที่แห้งออกจากโรงบ่มแล้วก็จะทำการคัดแยกออกเป็นชั้นเป็นหมู่ไผ่ แล้วนำมาบรรจุกระสอบ เฉลี่ยกระสอบละ 55 กิโลกรัม แรงงานที่ใช้มีทั้งแรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 1,120.16 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 914.41 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.99 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.3.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร

มีวัสดุที่ใช้ในแปลงเพาะกล้าในไร่และการบ่มบรรจุ ได้แก่ ปุ๋ยผสม ปุ๋ยเร่ง ยาปราบศัตรูพืช กระสอบ ไม้เสียบไผ่ เป็นต้น วัสดุเหล่านี้ใช้แล้วหมดไป ซึ่งในการทำ

ไวยาสุพันธุเบอร์เลย์มีค่าวัสดุ 2,633.07 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 2,149.45 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.54 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดค่าวัสดุต่าง ๆ มีดังนี้

- ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า ถ้ามีการใช้ผ้าคลุมแปลงเพาะ ใช้ปุ๋ยรองพื้นและยาปราบศัตรูพืช เช่นเดียวกับแปลงเพาะกล้ายาสุพันธุเวอร์จิเนีย ซึ่งค่าวัสดุที่ใช้ในแปลงเพาะกล้านี้มีจำนวน 259.25 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 211.63 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.01 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าวัสดุในไร่ การปลูกยาสุพันธุเบอร์เลย์ในไร่นั้น มีการให้ปุ๋ยทั้งปุ๋ยผสมและปุ๋ยเร่ง รวมทั้งการฉีดยาปราบศัตรูพืช ส่วนการให้น้ำในไร่ใช้แรงงานคนเป็นส่วนมาก ไม่ค่อยมีการใช้เครื่องสูบน้ำ เนื่องจากสภาพพื้นที่เพาะปลูกไวยาสุพันธุเบอร์เลย์อยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง จึงมีการขุดร่องทำเป็นคลองส่งน้ำเข้าไร่ ซึ่งทำให้ไม่มีการใช้น้ำมัน วัสดุที่ใช้ในไร่จึงประกอบไปด้วยค่าปุ๋ยผสม ปุ๋ยเร่ง และค่ายาปราบศัตรูพืช มีจำนวน 2,177.15 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 1,777.27 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.25 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ ไวยาสุพันธุเบอร์เลย์เป็นไวยาสุบที่ต้องบ่มด้วยอากาศ (Air-Cured) หรือบ่มด้วยลม ดังนั้นสถานที่ที่ใช้ในการบ่มอาจจะสร้างโรงบ่มขึ้นมา หรือนำไปบ่มที่ได้ถุนบ้าน ซึ่งเกษตรกรผู้ปลูกไวยาสุพันธุเบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนิยมบ่มที่ได้ถุนบ้าน เพราะสะดวกและเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการสร้างโรงบ่ม วัสดุในการบ่มและบรรจุ ได้แก่ ไม้เสียบใบยา ค่าป้าย เชือกเย็บกระสอบ กระสอบและเข็ม ซึ่งมีจำนวน 196.67 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 160.55 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.28 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.3.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ได้แก่ ค่าขนปุ๋ย ค่าใช้จ่ายในการขายหรือค่าขนส่งใบยาแห้งไปขายที่สถานียาสูบ ค่าใบอนุญาตจากกรมสรรพสามิต และดอกเบี้ยเงินลงทุน ซึ่งคิดในอัตรา 15 % ต่อปี เป็นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปี 2527/2528 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการปลูกไวยาสุพันธุเบอร์เลย์ มีจำนวน 431.10 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 351.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.00 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.3.2 ต้นทุนคงที่

ได้แก่ ค่าใช้ที่ดิน ประเมินจากอัตราการเช่าที่ดินต่อไร่ ซึ่งมีอัตราเฉลี่ยไร่ ละ 1,000 บาท ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าภาษีที่ดิน รวมทั้งสิ้นมีจำนวน 1,531.37 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.22 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 1,250.10 บาท คิด เป็นร้อยละ 17.76 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

สรุปต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่ง ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกจำนวน 20 ราย ที่อยู่ในความดูแลของ สถานียาสูบบ้านนาทาม สำนักงานไร่ยาสูบนครพนม แสดงให้เห็นตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สรุปต้นทุนการผลิตในยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปีการเพาะปลูก 2527/2528
จำนวนตัวอย่าง 20 ราย

หน่วย : บาทต่อฟาร์ม
บาทต่อไร่
ร้อยละ

	รวมทุกฟาร์ม	เฉลี่ยต่อฟาร์ม	เฉลี่ยต่อไร่	ร้อยละ
เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	24.5	1.225		
จำนวนผลผลิตยาแห้ง (กิโลกรัม)	7,262	363.10		
ต้นทุนผันแปร (บาท)				
1. ค่าแรงงาน:				
1.1 ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า	3,497.10	174.85	142.74	
1.2 ค่าแรงงานในการปลูก	41,419.50	2,070.97	1,690.59	
1.3 ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งใบยาเข้าโรงบ่ม	13,214.50	660.73	539.37	
1.4 ค่าแรงงานในการขนใบยาออกจากโรงบ่มและบรรจุ	<u>22,403.15</u>	<u>1,120.16</u>	<u>914.41</u>	46.70
2. ค่าวัสดุการเกษตร:				
2.1 ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า	5,185.00	259.25	211.63	
2.2 ค่าวัสดุในไร่	43,543.00	2,177.15	1,777.27	
2.3 ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ	<u>3,933.50</u>	<u>196.67</u>	<u>160.55</u>	30.54
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>8,621.98</u>	<u>431.10</u>	<u>351.92</u>	5.00
ต้นทุนคงที่ (บาท)	141,817.73	7,090.88	5,788.48	82.24
ต้นทุนการผลิตใบยาแห้งทั้งสิ้น (บาท)	<u>30,627.40</u>	<u>1,531.37</u>	<u>1,250.10</u>	17.76
ต้นทุนการผลิตใบยาแห้งต่อกิโลกรัม (บาท)	<u>172,445.13</u>	<u>8,622.25</u>	<u>7,038.58</u>	100.00
	<u>23.75</u>			

4.4 การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในบริเวณ จังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม และขอนแก่น มีพื้นดินเป็นดินทราย อากาศแห้งแล้ง เหมาะสมต่อการทำไร่ยาสูบพันธุ์เตอร์กิช ใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชนั้นนอกจากจะใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตบุหรี่ของโรงงานยาสูบแล้ว ยังมีบริษัทเอกชนที่ร่วมทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา ดำเนินการส่งเสริมให้ชาวไร่ปลูกเพื่อการส่งออกอีกด้วย

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเกษตรกรที่อยู่ในเขตเพาะปลูกของโรงงานยาสูบเท่านั้น ซึ่งในปีการเพาะปลูก 2527/2528 เกษตรกรปลูกใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชเฉลี่ยรายละ 3.30 ไร่ แต่โรงงานยาสูบกำหนดให้ปลูก รายละไม่เกิน 2 ไร่ ได้ผลผลิตใบยาแห้งเฉลี่ยรายละ 738.45 กิโลกรัม มีต้นทุนการผลิตใบยาแห้งทั้งสิ้น 17,258.47 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 5,229.84 บาทหรือคิดเป็นต้นทุนการผลิตใบยาแห้งต่อกิโลกรัม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.37 บาท ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.4.1 ต้นทุนผันแปร

ได้แก่ ค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตรและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมแล้วมีจำนวน 14,233.24 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 4,313.10 บาท หรือเฉลี่ยกิโลกรัมละ 19.27 บาท คิดเป็นร้อยละ 82.47 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดต้นทุนผันแปรมีดังนี้

4.4.1.1 ค่าแรงงาน

เป็นค่าแรงงานตั้งแต่การเตรียมกล้า การปลูกในไร่ การเก็บเกี่ยวและขนเข้าบ่ม ตลอดจนถึงการบรรจุใบยา แรงงานที่ใช้เป็นแรงงานในครัวเรือน ซึ่งมีอัตราค่าแรงเฉลี่ย 40 บาทต่อวัน ค่าแรงงานในการปลูกใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชมีจำนวน 9,583.58 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 2,904.12 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.53 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดต้นทุนการผลิตที่เป็นค่าแรงมีดังนี้

- ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า มีการเตรียมดินเพื่อหว่านเมล็ดยาสูบ การหว่านต้องไม่หว่านให้แน่นเกินไป เพราะจะทำให้ต้นกล้าไม่โตเท่าที่ควร เมื่อหว่านเมล็ดแล้วก็มีการดูแลรดน้ำ และฉีดยาปราบศัตรูพืช ซึ่งค่าแรงในการเตรียมกล้ายาสูบพันธุ์เตอร์กิชี่มีจำนวน 667.61 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 202.31 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.87 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการปลูก มีการเตรียมดินในไร่โดยการแผ้วถางและไถที่ ซึ่งใช้แรงงานคนและสัตว์ ก่อนย้ายต้นกล้าจากแปลงเพาะมายังไร่ ก็จะมีการยกร่องปลูกโดยปลูกเป็นแถวคู่ ให้อายุ ให้น้ำ และฉีดยาปราบศัตรูพืช ใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชี่ต้องการน้ำน้อยและไม่มีการตอนยอด เพราะต้องการให้ใบมีขนาดเล็กบาง ค่าแรงงานในการปลูกใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชี่ใช้แรงงานครัวเรือน มีจำนวนทั้งสิ้น 3,835.13 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 1,162.16 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.22 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งเข้าบ้าน เมื่อใบยาเริ่มแก่พอที่จะเก็บได้ก็จะทำการเก็บตั้งแต่ใบยาต้นไปหาใบยายอด แล้วนำขนเข้าบ้าน ซึ่งค่าแรงในการเก็บเกี่ยวและขนส่งเข้าบ้านเป็นแรงงานในครัวเรือน มีจำนวนทั้งสิ้น 2,025.00 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 613.64 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.73 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าแรงงานในการบ่มและบรรจุ เมื่อเก็บเกี่ยวใบยาที่แก่พอจะบ่มได้แล้ว ก็จะนำมาร้อยเป็นพวงแล้วไปมัดติดกับไม้โครงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เสร็จแล้วก็นำไปบ่มแดดโดยไม่จำเป็นต้องมีโรงบ่ม เมื่อบ่มจนได้ใบยาแห้งแล้วก็แกะร้อยยาออกจากโครงแล้วนำมาอัดเป็นลูก บรรจุกระสอบเฉลี่ยกระสอบละ 17 กิโลกรัม แรงงานที่ใช้ในการบ่มและบรรจุนี้เป็นแรงงานในครัวเรือน ค่าแรงงานมีจำนวนทั้งสิ้น 3,055.84 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 926.01 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.71 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.4.1.2 ค่าวัสดุการเกษตร

วัสดุที่ใช้ในแปลงเพาะกล้าในไร่และในการบ่มบรรจุ ได้แก่ ปุ๋ยผสม ปุ๋ยเร่ง ยาปราบศัตรูพืช เชือกที่ใช้ร้อยไถยา ไม้ทำราวแขวน เชือกเย็บกระสอบ และกระสอบ เป็นต้น ค่าวัสดุที่ใช้ในการทำไร่ยาสูบพันธุ์เตอร์กิชมีจำนวน 3,710.36 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 1,124.35 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.50 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น รายละเอียดค่าวัสดุมีดังนี้

- ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า มีค่าปุ๋ยรองพื้น ค่ายาปราบศัตรูพืช และค่าผ้าคลุมแปลง รวมเป็นจำนวน 571.64 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 173.22 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.31 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าวัสดุในไร่ มีการใช้ปุ๋ยผสม ปุ๋ยเร่ง ยาปราบศัตรูพืช และน้ำมันที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงของเครื่องสูบน้ำเข้าไร่ ค่าวัสดุทั้งหมดนี้มีจำนวน 2,759.30 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 836.15 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.99 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

- ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ จากลักษณะการบ่มของใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช ซึ่งเป็นใบยาสูบที่บ่มด้วยแดด (Sun-Cured) โดยนำใบยาที่แก่มาร้อยเป็นพวงแล้วมัดติดกับไม้โครงนำไปผึ่งแดด ค่าวัสดุที่ใช้ในการบ่ม ได้แก่ เชือกที่ใช้ร้อยไถยา ไม้ทำราวแขวนผึ่ง และเมื่อใบยาแห้งก็นำไปอัดเป็นลูก ๆ บรรจุกระสอบ วัสดุที่ใช้ในการบรรจุ ได้แก่ กระสอบ เชือกเย็บกระสอบ เข็ม และป้าย ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการบ่มและบรรจุนี้มีจำนวน 379.42 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 114.98 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.20 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.4.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ได้แก่ ค่าขนปุ๋ย ค่าใช้จ่ายในการขายหรือค่าขนส่งใบยาแห้งไปขายที่สถานียาสูบ และดอกเบี้ยเงินลงทุนที่คิดจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปี 2527/2528 คืออัตรา 15% ต่อปี ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปลูกยาสูบพันธุ์เตอร์กิช มีจำนวน 939.30 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 284.63 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.44 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

4.4.2 ต้นทุนคงที่

ได้แก่ ค่าใช้ที่ดินซึ่งประเมินจากอัตราเช่าที่ดินต่อไร่ ซึ่งมีอัตราเฉลี่ย ไร่ละ 500 บาท ค่าเสื่อมราคาเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าภาษีที่ดิน รวมทั้งสิ้นมีจำนวน 3,025.23 บาทต่อฟาร์ม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.10 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 916.74 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.53 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น

สรุปต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกจำนวน 20 ราย ที่อยู่ในความดูแลของสถานียาสูบบ้านเขวา สำนักงานไร่ยาสูบบ้านไผ่ ขอนแก่น แสดงให้เห็นตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สรุปต้นทุนการผลิตในยาสูบพันธุ์เตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปีการเพาะปลูก 2527/2528
จำนวนตัวอย่าง 20 ราย

หน่วย : บาทต่อฟาร์ม
บาทต่อไร่
ร้อยละ

	รวมทุกฟาร์ม	เฉลี่ยต่อฟาร์ม	เฉลี่ยต่อไร่	ร้อยละ
เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	66	3.30		
จำนวนผลผลิตยาแห้ง (กิโลกรัม)	14,769	738.45		
ต้นทุนผันแปร (บาท)				
1. ค่าแรงงาน:				
1.1 ค่าแรงงานในการเตรียมกล้า	13,352.31	667.61	202.31	
1.2 ค่าแรงงานในการปลูก	76,702.50	3,835.13	1,162.16	
1.3 ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวและขนส่งเข้าบ้าน	40,500.00	2,025.00	613.64	
1.4 ค่าแรงงานในการบ่มและบรรจุ	61,116.83	3,055.84	926.01	55.53
2. ค่าวัสดุการเกษตร:				
2.1 ค่าวัสดุในแปลงเพาะกล้า	11,432.75	571.64	173.22	
2.2 ค่าวัสดุในไร่	55,186.00	2,759.30	836.15	
2.3 ค่าวัสดุในการบ่มและบรรจุ	7,588.35	379.42	114.98	21.50
3. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	18,785.99	939.30	284.63	5.44
	284,664.73	14,233.24	4,313.10	82.47
ต้นทุนคงที่ (บาท)	60,504.61	3,025.23	916.74	17.53
ต้นทุนการผลิตในยาแห้งทั้งสิ้น (บาท)	345,169.34	17,258.47	5,229.84	100.00
ต้นทุนการผลิตในยาแห้งต่อกิโลกรัม (บาท)	23.37			

4.5 สรุป

จากการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตใบยาสูบทั้ง 3 พันธุ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเห็นว่าต้นทุนการผลิตใกล้เคียงกันดังนี้

	เฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท)	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	ร้อยละ
<u>ใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย</u>			
ต้นทุนผันแปร	16.82	5,128.69	66.86
ต้นทุนคงที่	8.33	2,542.02	33.14
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น	25.15	7,670.71	100.00
<u>ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์</u>			
ต้นทุนผันแปร	19.53	5,788.48	82.24
ต้นทุนคงที่	4.22	1,250.10	17.76
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น	23.75	7,038.58	100.00
<u>ใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช</u>			
ต้นทุนผันแปร	19.27	4,313.10	82.47
ต้นทุนคงที่	4.10	916.74	17.53
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น	23.37	5,229.84	100.00

ถ้าพิจารณาถึงอัตราร้อยละของต้นทุนผันแปรในการผลิตไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 66.86 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น เป็นจำนวนที่ต่ำเมื่อเทียบกับอัตราร้อยละของต้นทุนผันแปรในการผลิตไบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 82.24 และ 82.47 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นตามลำดับ ต้นทุนผันแปรของไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียต่ำกว่าอีก 2 พันธุ์ในส่วนของคุณค่าแรงงาน ส่วนค่าวัสดุการเกษตรและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มีจำนวนใกล้เคียงกันเนื่องจากเนื้อที่ในการเพาะปลูกเฉลี่ยต่อฟาร์มของเกษตรกรผู้ผลิตไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย เฉลี่ยร้อยละ 8.95 ไร่ ขณะที่ไบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช เฉลี่ยร้อยละ 1.225 ไร่ และ 3.30 ไร่ตามลำดับ ค่าแรงงานในการผลิตไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย เฉลี่ยต่อไร่จึงมีจำนวนต่ำโดยเฉพาะค่าแคว่ทางไถที่มีการใช้เครื่องจักรคือรถแทรกเตอร์เข้ามาช่วย การจ่ายค่าแรงงานในส่วนนี้เป็น การเหมาจ่ายคือเฉลี่ยไร่ละ 100 บาท ขณะที่ค่าแคว่ทางไถของพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช ใช้แรงงานในครวเรือนเพราะมีเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยต่อฟาร์มจำนวนน้อย ซึ่งค่าแรงงานในการ แคว่ทางไถของทั้ง 2 พันธุ์คำนวณจากชั่วโมงการทำงานคูณกับอัตราค่าจ้างที่ประเมินโดยเฉลี่ย ต่อวัน ทำให้ค่าแรงงานเฉลี่ยต่อไร่ของทั้ง 2 พันธุ์มีจำนวนสูงกว่าของพันธุ์เวอร์จิเนีย ส่วนต้นทุน คงที่ในการผลิตไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวนร้อยละ 33.81 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น ขณะที่ ต้นทุนคงที่ของการผลิตไบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช มีจำนวนร้อยละ 17.76 และ 17.53 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นตามลำดับ สาเหตุที่ต้นทุนคงที่ในการผลิตไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียสูงกว่า ต้นทุนคงที่ของพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช เนื่องจากลักษณะการบ่มของไบยาและค่าใช้ที่ดิน ไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียเป็นไบยาสูบประเภทบ่มด้วยไอร้อน (Flue-Cured) ต้องมีการสร้างโรง บ่มไบยา ทำให้มีการคิดค่าเสื่อมราคาโรงบ่ม ในขณะที่ไบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เป็นไบยาสูบประเภท บ่มด้วยอากาศ (Air-Cured) สามารถบ่มที่ได้ถนบ้านได้ และไบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชเป็นไบยา สูบประเภทบ่มด้วยแดด (Sun-Cured) ซึ่งไบยาสูบทั้ง 2 พันธุ์นี้ไม่ต้องมีการสร้างโรงบ่มไบ ยา จึงไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาโรงบ่มและจากการที่ไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีราคาซื้อขายที่สูง จึง มีเกษตรกรจำนวนมากต้องการได้โควตาเข้ามาทำการผลิตให้มาก เพื่อต้องการที่จะได้ผลตอบแทนที่สูง มีผลกระทบต่อค่าใช้ที่ดิน ซึ่งคำนวณจากอัตราค่าเช่าที่ประเมินโดยเฉลี่ยต่อไร่คูณกับจำนวนไร่ ค่า ใช้ที่ดินของการผลิตไบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีอัตราค่าเช่าเฉลี่ยไร่ละ 2,000 บาท ขณะที่อัตราค่าเช่าที่ดินของการผลิตไบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิชเฉลี่ยไร่ละ 1,000 บาท และ 500

บาทตามลำดับ สาเหตุที่อัตราค่าเช่าที่ดินโดยประเมินของใบยาสูบแต่ละพันธุ์แตกต่างกัน เพราะความอุดมสมบูรณ์ของที่ดินต่างกัน เมื่ออัตราค่าเช่าที่ดินเฉลี่ยต่อไร่ของใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียสูง ประกอบกับเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยต่อฟาร์มมาก ค่าใช้ที่ดินและค่าภาษีที่ดินของการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวนสูงกว่าอีกของทั้ง 2 พันธุ์

โดยรวมแล้วต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นของใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวนสูงกว่าต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นของใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช โดยเฉพาะต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรบางส่วน เช่น ค่าวัสดุการเกษตร โดยเฉพาะวัสดุการเกษตรที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการบ่มใบยา คือ ฝืน มีราคาที่สูงพอสมควร และค่าน้ำมันสูบน้ำเข้าไร่ เนื่องจากจำนวนเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยต่อฟาร์มของเกษตรกรแต่ละรายมีจำนวนมาก จำเป็นต้องใช้เครื่องสูบน้ำในการให้น้ำต้นยาสูบ

ต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เมื่อเฉลี่ยต่อไร่ จะสูงใกล้เคียงกับต้นทุนการผลิตใบยาสูบเฉลี่ยต่อไร่ของพันธุ์เวอร์จิเนีย โดยเฉพาะค่าแรงงานในการปลูกซึ่งมีจำนวนเฉลี่ยไร่ละ 1,690.59 บาท ขณะที่ค่าแรงงานในการปลูกใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียและพันธุ์เตอร์กิช มีจำนวนเฉลี่ยไร่ละ 1,091.57 บาท และ 1,162.16 บาทตามลำดับ เนื่องจากจำนวนเนื้อที่เพาะปลูกของใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เฉลี่ยต่อฟาร์มของเกษตรกรหนึ่งรายมีจำนวน 1.225 ไร่ ซึ่งต่ำกว่าอีก 2 พันธุ์ แต่โดยสรุปต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์มีจำนวนที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย และสูงกว่าต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช

ส่วนต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชต่ำกว่าต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียและพันธุ์เบอร์เลย์ เนื่องจากใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชไม่มีค่าแรงในการตอนยอด เพราะต้องการให้ใบยามีขนาดใบเล็กบาง และในการบ่มใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช ได้ใช้เชื้อกร้อยใบยาและไม่ทำราวแขวนใบยาแทนไม้เสียบใบยาและโรงบ่ม ซึ่งเป็นวัสดุการเกษตรที่มีราคาถูก และไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาโรงบ่ม ทำให้ต้นทุนคงที่ต่ำ มีผลต่อต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น กล่าวคือ ทำให้ต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชมีความต่ำที่สุด